

Persbericht

Brussel, Harelbeke, 27/05/2016

Smart Cities & Sustainable Development

Harelbeeks stadsvernieuwingsproject "h^aqua" krijgt financiering van Belfius en de Europese Investeringsbank

De komende jaren ondergaat het West-Vlaamse Harelbeke een grondige metamorfose waarbij energie-efficiëntie en duurzame mobiliteit centraal staan. Voor de financiering van dit grote stadskernvernieuwingsproject kan Harelbeke rekenen op het programma "Smart Cities & Sustainable Development" van Belfius en de Europese Investeringsbank. Doel van dit gezamenlijke financieringsprogramma: de lokale besturen ondersteunen bij de realisatie van hun slimme, inclusieve en duurzame projecten, om zo een echte dynamiek op gang te brengen rond de Smart Cities in België.

Twee jaar na de lancering van het programma "Smart Cities & Sustainable Development" is de balans meer dan positief en zijn er reeds kredieten toegekend aan een veertigtal projecten van Belgische lokale besturen, voor een totaalbedrag van meer dan 280 miljoen euro. Het was trouwens in Harelbeke dat het allereerste project in Vlaanderen via dit programma werd verwezenlijkt, namelijk de bouw van een CNG-tankinstallatie op de site van de afvalintercommunale Imog. Dankzij dit tankstation rijdt vandaag niet alleen het eigen wagenpark van Imog "groener", maar ook de CNG-voertuigen van particulieren en van stedelijke of gemeentelijke diensten in en om Harelbeke, want iedereen mag er gaan tanken.

H^aaqua, stadsvernieuwing langs het water

Kort na de opstart van het programma “Smart Cities & Sustainable Development” diende het stadsbestuur van Harelbeke een financieringsdossier in voor het project “h^aaqua”. H^aaqua omvat twee belangrijke deelwerven: enerzijds de Leiewerken in het kader van de Seine-Scheldeverbinding (met de aansluiting van onder andere meerdere openbare gebouwen op het groene warmtenet) en anderzijds de heraanleg van het marktplein met extra aandacht voor duurzame mobiliteit.

Harelbeke ontstond langs de oevers van de Leie maar vandaag zie je de rivier nog nauwelijks als je de stad binnenrijdt: ze zit letterlijk weggestopt achter gebouwen en infrastructuur. De stad wil de band met de rivier opnieuw aanhalen en de Leie de plaats teruggeven die ze verdient. Door het reorganiseren van het centrum rond de Leie zal de stadskern de komende jaren totaal veranderen, met mooie publieke ruimtes en woonomgevingen.

Het Marktplein wordt het kloppend hart van de stad. Het zorgt voor de breedste verbinding met de Leie en wordt een aangenaam plein dat langzaam overvloedt in de kade.

Langs de Twee-Bruggenstraat komt er een **promenade langs de Leie**. Wandelaars kunnen het versluizen van de schepen gadeslaan en de nieuwe ontwikkeling van Overleie op de achtergrond meevolgen.

Overleie wordt meer zichtbaar en zal via de bruggen tussen beide oevers meer aansluiten bij de huidige centrumzijde. De oever langs Overleie wordt een stedelijk-landschappelijke oever met **plaats voor erfgoed, natuur, ontspanning en wonen**. Het groen zal zich in al zijn vormen, van een groot park tot een smalle bomenrij, als een snoer door de verschillende projecten rijgen.

Vergroening van de verwarming van meerdere openbare gebouwen

Een belangrijke meerwaarde in het gehele projectgebied is de aansluiting van vele gebouwen op het warmtenet, aangelegd door Infrac, dat via de Vrijdomkaai en de Twee-Bruggenstraat tot in het centrum van de stad komt. Dit warmtenet zal verwarmd worden met restwarmte van de verbrandingsoven Imog en zo een “groen” warmtenet zijn. Vanuit het lokale bestuur zullen het OCMW-gebouw, stadhuis, jeugdhuis, muziek- en centrumschool zich aansluiten op dit groene warmtenet en zo bijdragen tot een belangrijke verlaging van de CO₂-uitstoot.

“Harelbeke is een voorbeeld voor andere steden en gemeenten”

Belfius en de Europese Investeringsbank oordeelden dat het project “h^aaqua” duidelijk getuigt van een slimme, strategische, geïntegreerde en duurzame aanpak en dat Harelbeke hiermee als voorbeeld kan dienen voor andere steden en gemeenten.

Enkele speerpunten van het “h^aaqua” project:

- een **uitmuntend duurzaam totaalproject** dat deel uitmaakt van de uitvoering van de duurzame en klimaatverbeterende strategie van het stadsbestuur.
- een totaalproject, met een masterplan als basis, dat **meer open en groene ruimte** creëert, **duurzame mobiliteit** verbetert en promoot, de **energiefactuur verlaagt**, ... en bijdraagt tot de realisatie van het **Seine-Scheldeproject**, dat de Leie als schakel gebruikt in de verbinding voor grotere schepen tussen het Seine- en Scheldebekken.
- **ecologie, energie, ruimtelijke kwaliteit en minimale hinder** als kernwoorden. In die geest wordt bijvoorbeeld het marktplein heraangelegd en zal de stuw op de Leie niet alleen het waterniveau regelen maar ook elektriciteit opwekken, en krijgt het Moleneiland een ecologische vispassage en wordt het omgebouwd tot een ontmoetingsplaats voor sociale duurzaamheid. Maar ook de uitvoering van de werken gebeurt volgens die principes: transport via water, sorteren en recycleren van materialen, ...
- **duurzame mobiliteit**: om fietsen en wandelen tussen beide oevers te promoten en te vergemakkelijken is de heraangelegde Hogebrug verbreed, inclusief zitbanken, en is er een minder steile aansluiting op de verlaagde kades. Uiteraard met duurzame en onderhoudsarme materialen.
Daarnaast wordt er bijvoorbeeld ook een volledig pad parallel aan de markt aangelegd voor de fietsers en mindervaliden, en komen er een vijftigtal fietsenstaanplaatsen, twee plaatsen voor Cambio (deel)auto's en een laadpaal voor elektrische fietsen en wagens.
- Het noordelijke deel van het **Moleneiland** wordt als natuurgebied ingericht met mogelijkheid tot zachte recreatie. Deze zone krijgt een landschappelijke inpassing met groenaanleg en een natuurlijke inpassing van een vistrap (een ecologische vispassage). Er wordt een regeneratie van de vegetatie voorzien.
- En last but not least: de verlaging van de energiefactuur, door een aantal gebouwen aan te sluiten op een groen warmtenet dat gevoed wordt met *restwarmte* uit de verbrandingsoven van de intercommunale voor afvalbeheer Imog, eveneens gevestigd in Harelbeke. Deze oven werd enkele jaren geleden met een performante luchtzuiveringsinstallatie uitgerust zodat de emissies vandaag aan de strengste normen voldoen. De restwarmte uit deze oven zal voortaan gebruikt worden om verschillende overheids- en andere gebouwen (OCMW/zorgcentrum, jeugdcentrum, brandweer, stedelijke basisschool, academie, nieuwe horeca, appartementen, enz) van groene en lokaal geproduceerde energie te voorzien.

Het Harelbeekse totaalbudget voor het project “h^aaqua” (Leiewerken met daarin heraanleg van het marktplein en warmtenet¹) beloopt 5 802 500 EUR, waarvan 146 390 EUR gedekt zijn door subsidies. De financiering van Belfius en de EIB in het kader van het programma “Smart Cities & Sustainable Development” bedraagt 5 656 110 EUR. De gunstige voorwaarden die gepaard gaan met de Europese fondsen resulteren in een gevoelige verlichting van de rentelast, wat de stadsfinanciën en de burgers ten goede zal komen.

Alain Top, burgemeester van Harelbeke : “Steden en gemeenten zijn rechtstreeks en onrechtstreeks verantwoordelijk voor meer dan de helft van de broeikasgasemissies als gevolg van energie in het kader van menselijke activiteiten. In Harelbeke menen wij dat wij daarom ook het voortouw moeten nemen en het voorbeeld moeten geven. Stad Harelbeke neemt duurzaamheid dus echt au sérieux en dit wordt ook al jaren telkens voorop geplaatst in onze plannen (strategisch meerjarenplan, zorgstrategisch plan, klimaatplan, lichtplan, enz). Dit engagement werd nog onlangs versterkt met de ondertekening van het “Burgemeestersconvenant” in 2013 en van de “Engagementverklaring Lokaal Klimaatbeleid” van de provincie West-Vlaanderen in 2014. Ons einddoel is om op termijn klimaatneutraal te worden en de verwezenlijking van het project “h^aaqua” dankzij het programma “Smart Cities & Sustainable Development” van Belfius en de EIB past volledig binnen deze doelstelling.”

¹ De Stad Harelbeke draagt de kost van de aansluiting van het warmtenet op de eigen gebouwen. Infra legt het warmtenet aan op het grondgebied Harelbeke.

Programma Belfius-EIB 'Smart Cities & Sustainable Development'

Het onlangs door het Britse magazine *World Finance* bekroonde financieringsprogramma Smart Cities & Sustainable Development stelt 400 miljoen euro ter beschikking van lokale besturen in België voor de verwezenlijking van 'slimme en duurzame' projecten die passen binnen de 'Smart Cities'-logica en dus bijzondere aandacht besteden aan mobiliteit, stadsontwikkeling en/of energie-efficiëntie.

Doel van dit programma is de kosten van de lening zo laag mogelijk te houden voor de gemeenten, de OCMW's of de intercommunales, en ze op die manier te ondersteunen in hun innovatieve en duurzame werking. De helft van de middelen is afkomstig van de EIB, de andere helft van Belfius.

Twee jaar na de lancering zijn er al kredieten toegekend aan een veertigtal projecten waarbij in totaal meer dan 1 miljoen inwoners betrokken zijn. Enkele voorbeelden zijn: de CNG-installatie van de intercommunale voor afvalbeheer Imog in Harelbeke, BEN-assistentiewoningen in Schelle, de renovatie van het centrum van Deinze of de inrichting van La Croisette in Dinant. Momenteel worden 150 andere dossiers onderzocht. Dit toont aan dat de 'Smart Cities' dynamiek duidelijk in opmars is in België.

Pim van Ballekom, vicevoorzitter van de EIB, is enthousiast over het programma Smart Cities & Sustainable Development: *"Het programma is een primeur in België en in Europa. Doel is met dit programma een echte dynamiek op gang te brengen rond 'Smart Cities', zodat deze benadering uitgroeit tot de nieuwe norm om de 'steden en gemeenten van morgen' te bouwen. 'Slimme, inclusieve en duurzame' projecten zoals ze worden aanbevolen door de strategie 'Europe 2020' van de Europese Unie, zullen garant staan voor de groei van deze entiteiten en hun burgers ten goede komen"*.

Dirk Gyselinck, lid van het directiecomité van Belfius Bank: *"Steden hebben geen keuze, hoe klein of groot ze ook zijn. Om hun aantrekkingskracht te behouden, moeten ze 'Smart' worden. Aan ideeën ontbreekt het niet, maar de concrete realisatie van projecten botst nog te veel op het financieringsvraagstuk. Wel, het is net om de talrijke 'Smart'-projecten – die ergens te lande in een lade liggen of in wording zijn – makkelijker tot uitvoering te brengen dat Belfius samen met de EIB het programma 'Smart Cities & Sustainable Development' heeft opgezet"*.

Meer info over de Europese Investeringsbank (EIB) en haar inspanningen voor het klimaat: www.eib.org.

Meer info over de 'Smart Cities'-strategie van Belfius: <https://www.belfius.be/smartcities>.

Perscontacten

Stad Harelbeke:

Wouter Linseele, + 32 56 73 33 13 of + 32 471 921 999, wouter.linseele@harelbeke.be
Website: www.harelbeke.be

Europese Investeringsbank:

Sabine Parisse, + 352 437 983 340 of +352 621 459 159, s.parisse@eib.org
Website: www.bei.org/presse

Belfius Bank & Verzekeringen:

Ulrike Pommée, + 32 2 222 02 57, ulrike.pommee@belfius.be of press@belfius.be
Website: www.belfius.com

